

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se, blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Državni zbor.

Na Dunaju 14. oktobra.

V četrtek se zopet snide drž. zbor. Počitnice so trajale celih pet mesecev in vendar je položaj danes ravno tako nejasen, kakor je bil tedaj, ko so bili dovoljeni znatni milijoni za investicije in za kanale.

Kakor običajno pred vsakim novim zasedanjem državnega zbora, tako so tudi sedaj listi polni vsakovrstnih kombinacij, kako in kaj da bo v novem zasedanju. Pri vseh teh kombinacijah je oče misli skoro vedno želja dotične stranke, katero list zastopa, kajti istina je, da se sedaj še absolutno nič ne more reči, kako se razvijejo razmere.

Tudi pri volitvi prvega podpredsednika se to še ne pokaže. Nemške stranke sicer zahtevajo, naj bo Pradejev naslednik zopet vzet iz njihovih vrst in sicer izmed nemških nacionalcev, ker so ti najštevilnejša nemška stranka, dočim zahtevajo Čehi, naj se po starodavnem parlamentarnem običaju na to mesto voli dosedanji drugi podpredsednik dr. Žáček, zlasti še zato, ker je že prezident poslanske zbornice pripadnik nemških strank in ker je povsod navada, da se prvi podpredsednik izbere iz najmočnejše opozicijske stranke. V zvezi temu nasprotju pa se sodi, da to vprašanje ne prouzroči posebnih bojov, zlasti ne taci, iz katerih bi se moglo sklepati na prihodnost.

Dosti važnejše je vprašanje, ali se bo sploh mogla poslanska zbornica nemoteno posvetiti delu. V tem oziru se ne da iz strankarskih izjav nič gotovega uganiti. Dunajski župan dr. Lueger je sicer te dni izrazil misel, da je z gospodarskimi zadevami mogoče potisniti narodna in politična vprašanja v ozadje, ali temu se oporeka tako s češke, kakor z nemške strani. Nemci nameravajo celo, to kažejo različna znamenja, poskusiti z uveljavljanjem nemškega državnega jezika, in če sodimo po dosedanjem nastopanju Vsenemcev, moramo biti pripravljeni, da se stori ta poskus z vso drugačno silo kakor za časa

grofa Wurmbanda. Pa tudi Čehi nečejo ničesar slišati o tem, da bi narodno-politične zadeve odstavili z dnevnega reda. Njihov glavni organ pravi naravnost, da se morajo najprej rešiti narodnostna in politična vprašanja, in šele, kadar bodo ti spori poravnani, se hočejo posvetiti gospodarskim zadevam.

Iz teh dispozicij merodajnih strank se pač ne da sklepati, da bo v prihodnjem zasedanju mogla poslanska zbornica brez ozira na narodno-politična nasprotja posvetiti se razpravljanju »gospodarskih« zadev, to je budžeta in nagodbe. Morda bodo celo tisti prav imeli, ki trde, da ministrski predsednik Körber ni pred nekaj tedni brez tehtnih vzrokov govoril o svojem — odstopu.

Še večjo pozornost nego vprašanju, bo li državni zbor sploh sposoben za delo v vladnem smislu, se posvečuje vprašanju o »bodoči večini«. V tem oziru so jedine vse stranke v toliko, da jim sedanje vladanje brez večine ne ugaia. Ali kakšna večina se hoče sestaviti? Vlada želi nekako koalicijo Poljakov, Nemcev in konservativnih veleposestnikov, a Čehi sodijo, da se konservativni veleposestniki ne bodo postavili v tako nasprotje s češkimi ljudskimi poslanci, kakor za časa Windischgratza in da zato iz te kombinacije ne bo nič. Poljaki, katere je bil Körber nekoliko nazaj postavil, se posebno trudijo, da se ustanovi večina, ker bi v njej imeli prvo besedo in s tem velik vpliv; zvezali bi se posebno radi z Nemci, ali tudi njim ne gre stvar tako izpod rok, kakor si želé. Končno se govori celo, da hočejo Čehi poskusiti z obnovitvijo stare desnice, kar pa ni prav verjetno.

Razmere so za sedaj še popolnoma nejasne in nihče ne ve, na kateri način se razbistrijo. Vse stranke pa žele, da bi ministrski predsednik Körber pokazal pravo svojo barvo, ki jo sedaj tako skrbno prikriva, in gotovo je, da bodo vse stranke poskusile, ga v to prisiliti, in bo od tega odvisno njih nadaljnje postopanje.

V Ljubljani, 15. oktobra.

Usoda zavoda sv. Hijeronima v Rimu

še ni jasna. Oficijozni »Capitan Fracassa« trdi, da so zmagali italijanski razgrajati, »Avanti« pa piše, da so zmagali Hrvatje. Sedanji vodja inštituta, grof Coronini, je izjavil, da papež prav nič ne izpremeni svojih določeb ter da se inštitut reorganizuje tako, kakor določa papeževo pismo. Rektor Pazman je proslavljal te dni v inštitutu svojo zmago z banketom. Alacevich in njegovi tovariši, ki so vdrl v inštitut, se sedaj silno jezé na vlado ter pripovedujejo, da so postopali z njenim dovoljenjem in celo na njen poziv. Italijanska vlada je hotela inštitut osvojiti, a načrt se ji je izjalovil. Zmagali so Hrvatje, kakor je edino pravično.

Srbska nova skupščina.

Dne 14. t. m. se je sešla novoizvoljena srbska skupščina, ki ima sedaj tudi dve zbornici. Vlada je predložila več novih zakonskih načrtov, tako zakon, ki naj da občinam popolno avtonomijo in pravico, da si volijo same svoje župane ter ter uravna dosedanje zanemarjene razmere na kmetih; dalje se predloži časniški zakon, ki da časnikom dokaj večjo svobodo in varstvo pred nasilno cenzuro. Državni proračun za l. 1902 izkazuje 72.6 mil. potrebbšin, kar pomenja, da so se potrebščine zopet zmanjšale. Tudi nekaj gospodarskih zakonov se predloži skupščini; tako zakon za prospeh domače obrti in za omejitev monopolov.

Vojna v Južni Afriki.

Sir Edward Grey je imel v klubu Gladstone v Newcastlu govor, v katerem je ostro kritikoval vlado, češ, da je narod sit njenega optimizma ter da zahteva konec vojne. Vlada pa tega ne zna, zato bo vojna menda brezkončna. Pogajanja ne pomagajo nič, kajti Buri so obupan narod, ki se bori za neodvisnost svoje domovine. Zato treba storiti vse, da bodo Buri hitro in popolnoma poraženi. Predvsem pa treba, da Salisbury odstopi ter da pride na njegovo mesto nov mož s

potrebno odločnostjo in genijalnostjo, ki reši Anglijo iz sedanje velike zadrege. Na Angleškem sploh vre proti vladi. Del naroda je za mir z Buri, drugi so pa za energičnejšo vojno, da se doseže naglo zmago. Vsi Angleži pa so siti vojne. Ministri imajo zato sedaj pogosto govore, da mire in tolažijo narod. Vlada nabira sedaj vojakov po drugih deželah in skuša zlasti brezposelne delavce pridobiti za svoje svrhe. Oglasilo se je že mnogo italijanskih premogokopov in zidarjev na Nemškem in drugod. Vlada pa je pozvala tudi angleške prostovoljce, ki so se vrnili z bojišča, naj nastopijo vojno službo za dober denar iznova.

Dopisi.

Z Ledin nad Idrijo, 12. oktobra.

Sedaj, ko že vsako mlado kaplanče, ki je komaj izlezlo iz temnih zidov ljubljanskega lemenata, dela s politiko kakor svinja z mehom, razkoračil se je tudi naš brihtni gospod Janez z Gorenjskega že v dveh pridigah, da bi sprebrnil sedaj že kolikor toliko zavedne Ledince.

Dolgo časa so se muslepo pokoravali, vsako njegovo povelje do pičice spolnovali ter krotko sledili njegovim stopinjam, toda letošnje deželnozborske volitve napravile so njegovemu nepremišljenemu in brezobzirnemu gospodstvu konec. Vrli Ledinci pokazali so mu dovolj jasno, da znajo tudi sami misliti, in da jim morda ljubi Bog glave ni podaril zato, da bi kako duhovniško revše po njih udrihalo. Dokazali so, da tudi pripadajo k onim zavednim Notranjem, ki so se že zdavnej otrešli duhovniškega poveljstva v posvetnih stvarih, in da nimajo nič skupnega z onim »znajnim« ljudstvom naše domovine, kakor je imenuje smrskavi »Domoljub«, katero se še, žalibog, krčevito drži farovške suknje in radovoljno trpi v klerikalnih krempljih. Ako misli naš »skrbni« dušni pastir — v resnici so mu bolj pri srcu njegovi prašiči in krave —, da bode pri nas tako pometal, kakor je navada ondi, kjer so se rodile njegove kosti, tedaj stori bolje, da

LISTEK.

Knjige „Družbe sv. Mohorja“.

(Konec.)

Najbolj pa je vsekakor ustregel kmetskim materam J. D. G. s svojo resnično dogodbo, káli, »Materina daritev«. To bodo pretakale solze same ginjenosti! Pisatelj je spretno in srečno opisal slabo stran naših kmetijskih mamc.

Čedna je črtica Pavletova »In njena duša je vstajala...«, dasi je malo vrjetno, da bi privedlo samo božično zvonjenje staro grešnico na pravo pot.

Nadalje se nahajajo v »Koledarju« anekdote »Iz življenja imenitnih mož«, životopis Boštijana Kneippa, nekatera navodila, kako se je zdraviti z vodo, kako ravnati z otroci in splošna pravila za zdravje in dolgo življenje. Vsi ti spisi bodo našim gospodinjam brezdvomno jako dobrodošli, ker so koristni.

Prav tako je ustregel gotovo odbor tudi svojim udom s poučnim spisom »O domovinstvu in domovinskih postavah«, sestavil J. Podravniški.

»Glas iz Amerike« poroča samo o velezaslužnih duhovnikih ter popisuje različne ameriške cerkve.

»Slovenci v Egiptu« je zanimiva krajepisna črtica, ki priobčuje na koncu prošnjo društva »Slovenska Palma ob Nilu«, naj Slovenci pripomorejo s prispevki tamošnjim svojim rojakom, da si sezidajo cerkev. Morda bi jim bilo česa družega bolj nujno!

Lepo sestavljen ter vseskozi zanimiv je potopis Ljudevita Stiasnega »V Carigradu«, ki obsega tudi mnogo slik.

Isti pisatelj poroča tudi o pariški svetovni razstavi l. 1900. ter prinaša v spisu tudi par slik.

Da bode poučni spis prof. Koprivnika, »Pikec — nova trtna bolezen« našemu kmetovalcu posebno dobrodošel, je samo ob sebi umevno.

Nič manj zadovoljne ne bodo naše gospodinje z »Gospodarskimi drobtinami«, ki obsegajo dokaj koristnega.

Končno nam je omeniti še lepe, vedinoma nabožne pesnice Fr. Ks. Meškota, Kosarja, Ljudmile, Bekša, Neubauerja in Sežuna, malo črtico »Imeniten boter« ter »Drobiž«. Potemtakem je koledar tudi letos prav dober.

»Slovenskih Večernic« 35. zvezek ima prav raznovrstno, zabavno in poučno vsebino. Zlasti umesten je Janežičev članek: »Najvažnejše določbe o novem davku«. Članek govori o pridobitni in osebni dohoditni popularno, a vendar dovolj temeljito in predvsem praktično. Milovršnikova povest ima neroden naslov ter bi se morala nazivati »Tat v hiši«. Povest je dobro pripovedovana in ima koristno tendenco.

Enodejanjka dr. Jos. Vošnjaka »Ne vdajmo se!« je pendant k njegovi »Svoji k svojim«. Tendenco se obrača proti nečistosti jezika in proti nemškutarjenju v uradovanju županskih uradov na kmetih. Manje ali brez vsake literarne vrednosti so povesti »Kakor na kup, tako s kup«, »Dva nesrečna človeka«, »Oskrbnikov sin« in »Kdor zna, pa zna!« Povesti so nerodno skovane in dolgočasne. Prisiljenost se jim pozna prvi hip! Ali — morda najdejo vendarle hvaležnih bralcev.

Nekaj prav čednih pesmic pa sta prispevala A. Medved in Fr. Neubauer.

Za srečo! Povest Spisal Fr. Malograjski. Povest je zajeta iz kmetskega življenja in tudi kmetskemu

ljudstvu namenjena, svareča in opominjajoča našega kmeta pred goljufivimi agenti za izseljevanje v Ameriko in slikajoča vse žalostne, obupane razmere naših izseljencev.

Nemški agent Majsler in zviti trgovec Komar pregovarjata kmete za izselitev v Brazilijo, obljubljajoča jim srečo in bogastvo v novem svetu. Zaslepljeni, med katerimi se nahaja junak povesti, »Pustov Janez«, kateremu oče ne privoli, da bi se oženil z revno Lojziko, zapuste svojo domovino ter dajo ves svoj imetek Komarju. Agent Majsler, kateri kupčuje z ljudmi in se je zavezal, da preskrbi v dveh letih več tisoč ljudi v sužnost, izgine. Komar pa odpiha z vsem denarjem v Severno Ameriko. Okradeni in goljufani izseljenci padejo v sužnost. Manvel Damasio zlorablja prav židovsko in ravna prav živinsko z ubogimi izseljenci. Po velikem naporu pride končno rešitev. Pustov Janez si želi zopet v domovino k svoji Lojziki. Na morju ga dohiti vihar, razbije ladijo, mnogo se jih potopi, le on se reši. Ko pa se po prestani bolezn vrne v svojo vas, najde očeta mrtvega, Lojziko pa poročeno z goljufivim Komarjem.

Pisatelj pripoveduje skozi in skozi

pobere svoja kopita in gre domov, t. j. na Gorenjsko.

Ni bilo sicer naše mnenje tega gospoda Jelenca, ali kakor pravijo nekateri hudomušni Ledinci, Zelenca, svetu za nekoliko trenutkov izpostaviti in mu sleči njegovo črno, umazano suknjo, toda, ker je on tako ljubezniv, da niti na svetem kraju ne pusti svojih faranov v miru ter vse njihove slabosti, ki jih imajo in katerih nimajo — vse to seveda, ker niso volili Habetovega Franceljna — obeša na veliki zvon, hočemo mu biti po svetopi-semskem izreku: »Zob za zob«, enaki!

»Kaj vidiš pezditi v očesu svojega brata, bruna pa v svojem očesu ne vidiš?« Tako ste se učili, gospod župnik, ne samo na ljubljanskem »vseučilišču« poleg šenklaškega farovža, marveč že v srednjih šolah. Toda Vaše dosedanje javno »delovanje« kaže, kako malo se Vi brigate za to, da bi svojo teoretično »učenost« tudi praktično izvajali v prid in blagor ledinskih duš. Vaše načelo je: »Ako mi ne sle-diš, te uničim, si prokleta! Seveda popolnoma po vzgledu Vašega Bonaventure, kateri v svoji nezmotljivosti trdi, da Bog človeku ne zameri toliko, ako je nečistnik, goljuf, slepar (glej »Vinogradno društvo« in Žlindra!) itd. kakor, ako se za časa volitev ne uda farškemu pritisku.

Gospod župnik, ali se ne sramujete, da ste, kot izobražen človek, pred volitvami tako nepošteno slepili svoje farane s trditvijo, da dobe podporo za vodovod le pod tem pogojem, ako volijo Habeta? Sami bi bili morali biti prepričani, da bodo tudi v novem deželnem odboru gospodovali liberalci, in da ti ne bodo več delali neodpuštljivih in nespametnih pregreh, da bi svojim sovražnikom klerikalcem dajali znatnih podpor.

Ste-li morda mislili, da je Vaša dušna paša, »Slovenski List«, že sama sveta resnica, in da se na podlagi te smetišnice že more pošteno in pametno voditi ljudstvo? Poučite se o pravih razmerah na vsem Kranjskem in šele potem si upajte stopiti pred svet!

Kaj ne, gospod župnik, treba je delati dela usmiljenja: lačne nasititi, žejne napojiti. Tako morate tudi Vi kravam utehati jezo, prašičem dajati potrebne hrane; na dvorišču treba je napraviti red ter preobilni gnoj zmetati v kraj itd. Popolnoma naravno, da je nemogoče pri taci razmerah se poučiti o splošnem stanju politike na vsem Kranjskem in ljudstvu spregovoriti resnično in pametno besedo.

Ledinski volilci so to pego o izobrazbi svojega dušnega pastirja zapazili in mo-žato so mu pokazali hrbet. Vsa surovost, s katero je skušal pritiskati na svoje farane, vse žaljive besede, katerih se je posluževal pri svoji umazani agitaciji, bile so bob v steno; zavednih ledinskih gospodarjev ni ganil niti za pičico od njihovega prepričanja. Doživel je prvi dan po volitvi le neizbrisno sramoto, da je moral žaljive besede, ki jih je rabil glede nekega volilca, vpričo svojega edinega podrepnika, ki mu je tudi o volitvi zvesto sledil — no, žal nam ni za to — ponižno prekli-

priprosto, včasih uprav humoristično in živahno; prav dober je dijalog t. j. pisan je v pravem domačem slogu. Kakor je dober jezik, tako dobro so označeni tudi kmet-ski značaji, med katerimi nam najbolj ugaja pogumna Tončka.

Slovenski kmet pa naj čita v dolgih zimskih večerih to lepo, poučljivo povest, katera je spisana baje po popolnoma resničnih dogodljajih, in uverjen sem, da se bo število izseljencev naše dežele zmanjšalo, saj je znano, da presega v šte-vilu izseljevanja vse druge avstrijske de-žele, in marsikdo, kateri sanja sedaj o braziljskih briljantih in dijamantih, opusti nameravano potovanje v Ameriko, ter pohiti raje po slovenski deželi — za srečo.

Pisatelj Malograjski si z lično po-vestjo gotovo pridobi simpatije našega ljudstva, saj je znano, kako radi so čitali že Aleševčdvo povest »Ne v Ameriko«, in koliko solz se je pretakalo za ubozega Aleša v Podmilškovi povesti »Žalost in veselje«!

»Pamet in vera«. Slovenskemu narodu v potrditev njegove vere. I. zve-zek. Spisal J. M. Seigerschmied, duhovnik ljubljanske škofije. Knjiga obsega

cat. Vse priznanje onemu volilcu, ki se je za svojo in svoje hiše čast tako pošteno zavzel, in da se ni ustrašil blagoslovlje-nega in prav po gorenjsko napihnjenega obraza svojega dušnega pastirja. Ledinci, storite v enakih slučajih vsi tako!

Gospod župnik, ako mislite, da bo-dete s svojimi brezobzirnimi in razžalji-vimi pridigami segli v srce komu izmed svojih faranov, tedaj se zelo motite; pri nekaterih vzbujate smeh in zabavo, pri drugih pa pripravljate sovraštvo. »Za ku-pico vina prodali ste vero«, tako upijete na eno sapo. Toda, hvala Bogu, prišli smo tako daleč, da vemo razločevati mej po-litiko, malovrednimi duhovniki in vero. Seveda, na katoliški podlagi je dovoljeno vse, na kaki drugi je vse pregrešno. Toda s tem nas ne bodete slepili, močrni smo zadostno!

Sicer pa ni samo volitev in krasna zmaga na naši strani, kar Vam pripravlja toliko grenkih ur in bridkih dnij; veliko bolj Vas trpinči vrli krajni šolski pred-sednik ledinski, kateri Vam ne pripusti veselja, da bi se prav po otročje še na-dalje zabavali v šoli z ledinsko mladino. Upiti, skakati in spati, seveda ne več, ka-ko dobro uro dopoldne in popoldne, to bila je Vaša učna metoda, katere konec je tu. Vsa hvala poštenemu in spoštovanju vrednemu krajnemu šolskemu predsedniku, ki se je toliko potrudil, da je prišla na Vaše mesto boljša in skušena moč, čegar naloga je, od Vas zanemarjeno ledinsko mladino zopet v red spraviti.

Glejte, dragi božji namestnik, tako pride kazen za greh. »Veselite se preč!« Bog nikakor ne pripusti, da bi kaka pregreha ostala nekaznovana. Kaj ne, kako krasni so bili denarci, ki ste jih za svojo lenobo v šoli vtaknili v svoje že itak pre-napolnjene žepe! Tolažite se pa lahko, da niste sami taki, ki tako delajo, so pač sko-raj vsi duhovni učitelji v gorskih krajih, ki se vesele lepe, lahko prislužene svotice koncem meseca, toda za vzgojo in iz-obrazbo mladine se ne brigajo. Priznati pa je treba, g. župnik, da ste imeli kot učitelj slabo vest, ker bi sicer ne lagali in slepili nepoučenih Ledincev, da brez-plačno poučujete. Ali to pristojna izobraže-nemu (?) človeku?

Naravno ste se hoteli za to zmanj-šanje svojih letnih dohodkov maščevati. Toda kako? Morda pošteno? Ne! Zopet z obrekovanjem, lažjo, da celo s podtikanjem hudodelstva. Ali se ne bojite kazni božje, da si upate kot božji namestnik in na sv. kraju vedoma podtikati hudodelstvo po-štenim možem, kakor je krajni šolski predsednik? Pometajte najprej v tem oziru pred svojim pragom! Sicer Vas pa tudi za to zadene kazen, akoravno so Ledine precej v hribih; moč pravice seže tudi tja!

Toliko za danes! Ako bi se pa ne poboljšali, posvetimo Vam z drugo bolj svetlo bakljo, katero imamo tudi na raz-polago!

Vam pa, vrli Ledinci, vsa čast, da ste se ob volitvah tako krepko in odločno zavzeli za svojega poslanca Božiča; obža-lovali tega ne bodete nikdar. Imejte mirno

predgovor in štiri dele: Najboljši prijatelj. Naša prava mati. Na svidenje. Slučaj ali kaj. V predgovoru citira pisatelj dr. ja Hettingerja, namreč »Ker je ljudstvo ne-v edno, zato nima vere;« in dalje »Za-radi tega je bilo moje ljudstvo peljano v sužnjost, ker ni imelo v ednosti (Iz. 5, 13.) S tem se gotovo popolnoma stri-njamo. Ljudstvo izobraževati, širiti mu vsestransko obzorje, je prva dolžnost družbe sv. Mohorja. Le kulturen narod je veren in resnično moralen.

Umni kletar. Po svojih in po izkušnjah raznih veščakov in strokovnja-kov spisal A. Kosi. Pisatelj je priredil knji-žico kolikor možno ustrezajoče razmeram našega priprostega vinogradnika; sprejel je vanjo večinoma le take poučne se-stavke, ki odgovarjajo kmetiskim potre-bam. Knjiga je jako praktična ter uči vinorejca, kakšna bodi klet, nje oprava in orodje, kdaj naj bere, kako je pridobi-vati mošt in pripravljati črnfno, kako iz-boljševati vino slabih letin; kaj je storiti z mladim vinom, kako je vino pretakati, zalivati ali dolivati, čistiti, precejati itd. Poleg tega obsega »Umni kletar« tudi navod, kako se dela sadjevec, ribezovo vino, kopinovec, črničar itd. ter nauk o navadnih vinskih boleznih in napakah.

zavest, da ste postopali pametno, akoravno nasprotno svojemu fajmostru. Pomislite edino to, da Vam Vaš nunc ne sme dru-zega priporočati, nego onega, katerega zaukaže dr. Žlindra v Ljubljani; naj bo potem dotični poslanec še tak nevednež in zaspanec.

Prihodnje leto bodo občinske volitve v Vaši občini. Vaša neomahljiva značaj-nost naj bo takrat ista kakor je sedaj! Vaše geslo naj bode: Poštenost in moža-tost! Z babami v kot!!

Iz Št. Petra na Pivki, 12. okto-bra. Ne bilo bi vredno, na podla izzi-vanja v »Slovenca« (št. 227 in 229) odgo-varjati, ako bi se ne bil brezvestni »trium-virat« kot dopisnik tolikih lažij poslužil. Da klerikalci lažejo, je nedaj navadnega. Prav zato se jih imenuje klerikalce, ker jim je laž glavno sredstvo, s katerim naše dobro ljudstvo hujskajo in slepe.

Ali ste že na čase pozabili, ko so bili Pivčani še naprednega mišljenja? Kdo je tedaj provzročil prevrat in ž njim naj-hujši prepir v naši občini? Ali stari Ma-tevž, ki ni še nikdar nikomur kaj žalega storil, nego bil vedno z ljudstvom? Kaj hočete njemu, ko se še niti v volitve vtikal ni, kar se Vam lahko vsaki dan dokaže, in o čemur ste sami dobro pre-pričani. Pričakujete li od nas spoštovanja, ko najbolj mirnih ljudij ne pustite pri miru? Poglejte, kam Vas privede grdo sovraštvo do naprednih volilcev! Istina je, da ste Vi pri volitvi strastno agitirali. To morata celo gg. Ivan in Lojzek v srcu pripoznati. Ali vzlic temu: svet mora biti o vsem kaj drugem prepričan. Saj je pa-pir za moralo sv. Liguorija potrpežljiv. Kdo je od hiše do hiše lazil in če je bilo dnevne luči premalo, tudi ponoči? Ali ne obadva, kurat Ivan in Lojzek?

Gospoda klerikalna, ne veste li več, koliko glasov ste imeli pri državnozbor-skih volitvah? Ali ne čez 200, mej tem ko smo jih imeli mi samo 25! Kdo je torej napredoval, mi ali Vi? Le počasi! Spominjate se še, da ste se pridruževali, da mora biti Šempeter ves klerikalen, in da bodemo mi že pri deželnozbornih vo-litvah nazadovali, Vi pa za lepo število glasov napredovali. Ali to se Vam vzlic Vašemu nasilstvu ni posrečilo. Mi bi go-tovo najmanj še 20—30 glasov več imeli in Vi za toliko manj, da se Vas niso omahljivci zadnji čas zbal. Vaša hranil-nica, g. Zupan, dela v istini »čudeže«. Ali poraženi bi bili Vi, če ne bi imeli istih za seboj. Tudi, če bi okrogle kronce med nas trosili, s katerimi klerikalna gospoda gotovo tudi sedaj ni štedila. Nam pa do-kažite, če morete, da smo denar za volitve prejeli. Žalibog, da Vam vsled tega ne moremo z odštevanjem vstreči. To bode že »katoliška« stranka po širnem Kranjskem preskrbela. Toliko poštenja in prepričanja imamo že v sebi, da se ne damo podkupiti, kakor veliko njih v Vaših vrstah. — Stoinšedemdeset praviš? Ali Te ni sram, »triumvirat«, da še sedaj za v dopise ljudsko nezavednost zlorabljaš? Kar se postopanja tiče, nima za to nihče več časa, kakor naša vzvišena duhov-

ščina. Ona ima, če štejemo noč in dan, samo 24 ur na dan prostih. Pometajte pred svojim pragom, potem šele pred drugim! Na bedarijo glede občinskega sluge niti ne odgovarjamo. S tem odstav-kom prišli smo do spoznanja, da se do-pisniku — triumviratu — v istini blede in da je zrel za »Studenta«. (Triumvirat je gotovo po svojih puhlih glavah sodil!)

Da je ona dva dopisa v »Slovenca« le »trojica« pisala, sklepamo iz tega, ker ni mogoče, da bi bil tudi občinski sluga zraven; prvič, ker je za take reči prene-umen, drugič pa, ker bi gotovo sam od sebe proti tovarišem vskliknil: »Ni mo-goče, da imam jaz v »eni sami peti« toliko, kot liberalni dopisniki v glavi. Po-glejte, g. Zupan in sodrugi, Vi ste gotovo na dejstvo pozabili, da ima »pošteni Pavle« samo eno nogo. Kaj ne, Ivan in Lojzek, nekoliko prenačlila sta se? No, Vam pa že odpustimo! Z ljudmi Pavlovega kalibra se niti ne pečamo. Saj je znano, da je hotel celo zavarovalno družbo osrečiti, da ne rabimo hujše besede. Imamo veliko tvarine na razpolago, če je treba. Svetu-jemo Vam le, nas ne izzivati. Škodujete le svoji stranki, katera Vam ne bode hvale dolžna, in pa svojemu »štafaž-žu-panu«, kateri je bil celo nekaj časa Dro-bničev konkurent. Strah Vas je bilo, pa ste odnehali, čeravno bi bil M. stokrat boljši poslanec kot Drobnič.

Gosp. dr. Tavčar tudi še nima sple-tene vrvi in je ne bode imel, katero bi nam okoli vrata vrgel. To dela le naša duhovščina in njih ožlindrani »dohtarji« napram nezavednemu ljudstvu. Malo pojma imate o napredni stranki. Tu ni nobene prisiljenosti, ampak cvet zaved-nega moštva, nasprotno delujete Vi v svojih vrstah le s silo, pekлом itd.

Vam pa, g. Zupan, povemo na vsa usta, da se Vas prav nič ne bojimo, roh-nite, kolikor hočete. To pa Vam svetu-jemo, da naših volilcev ne kličete v žup-nišče, da jim boste tam z udarcem pretili, kakor ste to pred leti napram nekemu odličnemu možu vprizorili in ga hoteli celo iz župnišča ven vreči. Kdo je isto zidal, Vi ali mi?

To o volitvah naša zadnja beseda. Iz ravnotežja nas ne pripravite več, isto-tako tudi ne odgovarjamo na »Sloven-čeve« lažnjivo-bedaste čenče. Sploh je sedaj čas pokore, za odvezo naših grehov pa bodo že od trnskega Lojzka poklicani misijonarji skrbeli. Saj bode dovelj časa, celih 10 dni! G. Lojzku je seveda neiz-rečeno hudo, ker se mu je pri zadnjih volitvah toliko ovčic izneverilo, hoče jih zopet nazaj za svojo »štalco« pridobiti. Punktum!

Iz Podnartja, 12. oktobra. V 20. številki »Domoljuba« z dne 30. septembra t. l. oglašil se je tudi Lukež Šnof, bodoči profesor na škofovi pristriževalnici liberal-nih pogajnkov v Št. Vidu, sedaj bivajoč na oddihu v Kamnigoric.

Ta Šnof je mene podpisanca z njemu lastno satiro od sile prerukal in prereše-tal. Zameril sem se temu Šnofu! Pravi da sem agitiral in pri tem čevlje trgal! Ako sem jih tudi, gotovo ne toliko kot on, in mislim, da mi novih ne napravi Luka Šnof. Pravi, da sem jaz, vest radi na dan 12. septembra t. l. klanega prešiča v »Slov. Narodu« objavil. Jaz nisem tega objavil, ker se kar čisto nič ne menim za take stvari. Pravi, kako sva se peljala s Čopom! Kako ste se pa vi peljali, Šnof, ko ste se vračali iz Kroke od agitacije? Skrivnostno-sladkoginjene ste bili, Šnof, in vaš lastni posvečeni nos ste imeli za coklo in šnofali ste konjske odpadke po cesti! Tako je bilo, prijatelj Šnof! Mari bi bili šli malto nosit v Št. Vid, da bi bila vaša prihodnja residenca preje gotova! Dokler ste pa na oddihu v Kamnigoric, pa bodite lepo — tiho, bodite bolj hva-ežni, kakor ste svojemu gospodu župniku, kateri vas redi ter pustite ljudi lepo pri miru, da ne dobite še hujšega tobaka za šnofati v svoj še vedno otekli nos! Adijo, Luka Šnof!

Anton Pogačnik.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. oktobra.

— Osebnosti. Premeščena sta davčna vežbenika gg. I. B. Colner iz Novega mesta v Lož in Jos. Masten iz Logatca v Litijo. Bivši cestar Jurij Sluga

v Kranjski gori je dobil srebrni zaslužni križec.

— **Škof v Metliki.** Piše se nam: V Metliki imeli smo birmo. Delil jo je škof Bonaventura. Zapamtil si pa bode svoje bivanje v Metliki. Vsakega, bodisi posvetnega ali cerkvenega dostojanstvenika sprejeli smo dostojno. Tudi kneza in škofa Bonaventuro sprejeli smo dostojno, kakor namreč zasluži. Naši klerikalci prekucevali so vedno politične kozolce, blatili so zaslužne moze, hujskali kmeta zoper meščane, obrekovali, lagali in slikali Metličane kot brezverce — vse kakor verni hlapci škofa Antona Bonaventuro. Ko pa se je bližal Metliki škof, mislili so klerikalci, da bomo pozabili vse hujskarije in pastirske liste škofove. Mislili so, da bomo smatrali, da počasti naše mesto višji dušni pastir in ne vodja klerikalne stranke. Metličani pa nismo pozabili, da je prišel v Metliko škof Bonaventura, ki je pozabil že večkrat dano besedo (n. pr. konsum). Naravno je tedaj, da se je mestni odbor absolutno vzdrževal vsake najmanjše slavnosti in udeležbe. Akoravno se je slavnoznani Davorinček, ki ima slamo pod in nad črepinjo, kadar slamnik nosi, povspel do krilate trditve, da nismo še imeli »tacega škofa«, odklonil je občinski odbor vsako oficijalno udeležbo, češ, da »tacega škofa res še nismo imeli«. O Cerkniskem sprejemu govorilo in pisalo se je veliko. Toda sprejem v Metliki je prekosil slednjega za mnogo. Ni se demonstriralo z dejanji, toda taktno preziranje škofove osebe bolelo je še bolj. Mesto je bilo čisto prazno, še bolj prazno, nego »navadne dni. Zastave videti je bilo le na dveh zasebnih hišah in na konsumu, cerkvi in prostiji. Če premilostivi kaj misli, prepričan mora biti, da meščani dobro parirajo njegove udarce. Misli je naš bojoviti škof, da bode s par konsumi in pastirskimi listi ugonobil meščane. Varal se je. V Metliko prihajal je kakor vojskovodja po izgubljeni bitki »ohne Sang und Klang«. To se mu je zgodilo pretečeno sredo. Prihodnjo sredo čaka ga jednak sprejem v Črnomlju. Prevzvišeni, ali ne bi bilo lepše, da smo Vlas sprejeli z vsemi častmi, ki Vam pristojajo? Kdo je vsemu vzrok? Premišljajte, premilostivi!

— **Zopet jeden kazensko obsojen.** Župnik Košir, služabnik božji na Colu, bil je danes pred vipavskim sodiščem obsojen v denarno globo 40 kron, ker je na volilnem shodu na Colu dne 15. avgusta t. l. kandidatu Božiču očital, da je izkoriščal deželno poslanstvo za svojo osebo. Ker je to najinfamnejša žalitev, ki je nasproti poslancu mogoča, in ker si moramo misliti, kako nesramno so vipavski popi Božiča na varnem obrekovali, ako si je župnik Košir upal celo na javnem shodu v pričo kandidata samega kaj tacega ziniti, vložil je gospod Božič proti župniku Koširju kazensko ovadbo, ter hkratu odklonil adjunkta Jurija kot sodnika v ti kazenski pravdi iz umevnih vzrokov, katerim zahtevam se je tudi ugodilo. Bržkone po nasvetu adjunkta Jurija odklonil je tudi župnik Košir v to delegovanega sodnika, seveda brez vzroka. Nadsodnija v Gradcu je po zaslišanju državnega pravdnika Koširjevo zahtevo odbila. Ob enem ga je tožil tudi colski župan, gosp. A. Rován, ker je pri shodu na Colu rekel: da je služil že po večih občinah, pa ni nikjer naletel na tako surovega župana kakor je g. A. Rován. Po mnenju tega župnika so vsi liberalni župani več ali manj surovi. Vsled tega dogodka podal je tudi župan Rován zoper župnika Koširja kazensko ovadbo. Resultat je bil, da je bil župnik Košir obsojen za to razžaljivko na 20 kron.

— **Ravnatelj Hubad in dijaška kuhinja v Kranju.** Odbor dijaške kuhinje v Kranju izda vsako leto za hrano ubogim in pridnim dijakom nad 4000 K. Letos je dobivalo hrano povprečno 95 dijakov, in med temi je bilo 21 odličnjakov. Brez podpore iz dijaške kuhinje bi ti siromašni dijaki sploh ne mogli nadaljevati srednješolskih študij in zato smelo trdimo, da je dijaška kuhinja za obstoj kranjske gimnazije življenskega pomena. Človek bi tedaj mislil, da bo na uspevanju tega dobrodelnega zavoda največ leželo možu, ki stoji na čelu kranjske gimnazije. No, ravnatelj Hubad ni bil nikdar prijatelj dijaške kuhinje, in sicer

zato ne, ker oskrbuje tisto mirno in nepristransko samostojni odbor, ki je k sreči popolnoma nezavisen od direktorjevih muh. Direktor je kazal animoznost napram kuhinji takoj začetkom, ko se je ustanovila, in spominjal se je potem tiste v svojih sicer prav obsežnih letnih gimnazijskih poročilih v skromnih treh, k večjemu štirih vrsticah. Vsako leto je tudi nekaj prispeval, letos je pa popolnem zadrnil svoj mošnjiček in odrekal je kuhinji vsako pomoč, češ, naj za dijaško kuhinjo plačuje — »Gorenjec«. Ta korak in ta izjava sta nad vse značilna za Hubadov značaj. Kakor njegov svak Pavšlar, tako se tudi on ne more postaviti na malo vzvišenejšo stališče, da bi ločil stvar od oseb. Ker je »Gorenjec« ravnatelj zaradi različnih njegovih netaktnosti malo okrcal parkrat po prstih, zato naj trpe dijak na njegovem zavodu! Res, lep in blag ravnatelj!

— **Rakteljeva 50letnica.** Danes je preteklo 50 let, odkar je g. vodja in nadučitelj Raktelj nastopil svojo prvo službo na Blokah. Služboval je potem še v Radoljici in pa na Dobrovi, od koder je prišel leta 1862. v Ljubljano. Tu služi toraj štirideseto leto, kot zastopnik učiteljstva v c. kr. mestnem šolskem svetu pa funkcionira že 25 let, kar je gotovo dokaz spoštovanja, katerega uživa slavljence med svojimi tovariši. S svojim korektnim in prijaznim vedenjem si je pa pridobil simpatij tudi v meščanskih krogih. Jutrišnji večer bode mu dokaz, da vemo ceniti njegovo tiho, pa vstrajno delovanje. Kdor se še misli udeležiti, zglesi se še lahko v teku jutrišnjega dopoldneva. Serenada boče jutri zvečer ob pol 8. uri.

— **Pevski zbor „Glasbene Matice“** je na svojem rednem občnem zboru dne 7. oktobra volil za dobo enega leta nov odbor, ki se je tako konstituiral: Načelnica ženskega zbora je gospa Julija Ferjančič, nje namestnica gospa Leopoldina Lončar, tajnica gđ. Minka Škaberne; načelnik moškega zbora je prof. Anton Štritof, njegov namestnik dr. Fran Tominšek, pevovodje namestnik Anton Razingar, tajnik dr. Ivan Orel, blagajnik Pavel Lozar, arhivar Slavko Bukovic, odborniki: Josip Jak, Avgust Pucihar, Avgust Štamcar in Ivan Završan.

— **Beogradsko pevačko društvo** priredi pod vodstvom slavnega srbskega kapelnika g. Steva Mokranjca v drugi polovici meseca novembra v Ljubljani koncert. Društvo bo koncertovalo v Zagrebu, Ljubljani, Trstu, Spletu, Dubrovniku, Mostaru in Sarajevu. Gotovo pozdravijo Slovence odlično bratsko srbsko pevsko društvo z iskrenim veseljem. Več bomo poročali o koncertu pravočasno.

— **III. redni občni zbor slovenskega umetniškega društva** se bo vršil dne 27. t. m. v »Narodnem domu« z običajnim dnevnim redom.

— **Novo društvo.** V nedeljo dopoldne se je vršil v gostilni »pri novem svetu« ustanovni shod strokovnega društva stavbinskih delavcev, oziroma podružnice zveze stavbinskih delavcev v Avstriji s sedežem na Dunaju.

— **Poročil se je v Škofji Loki g. Anton Brađaška z gđ. Jer. Flunder.**

— **Telefonska zveza z Gorenjsko.** Po nasvetu zborniškega svetnika g. Karola Luckmanna sklenila je tukajšnja trgovska in obrtniška zbornica, obrniti se do c. kr. trgovskega ministrstva s prošnjo, da bi se Gorenjska (eventualno do Trbiža) zvezala z interurbanim telefonom in bi tako ljubljanski trgovski in industrialni krogi dobili hitrejšo in primernejšo občilo za Gorenjsko, kakor je n. pr. brzojav ali pošta. Z ozirom na gradnjo bohinske železnice in z ozirom na tamošnje velike podjetnike je upati, da bode ministrstvo tej prošnji ustreglo.

— **Umrl je v Kranju znani »original«** posestnik in vrvar Fran Puher.

— **Mlekarna v Dvorjah pri Cerkljah** je zelo v stiski in ne more dobiti odbornikov. Vsaj ni čuda, če ima dosedaj 2000 K dolga in ni plačala kmetom že tri mesece za mleko. Takim mlekarnam pa naj daje deželni odbor podporo?

— **Umrl je v Železnikih** odnotni tovarnar in veleposestnik g. Janez Globočnik v starosti 80 let.

— **Slovensko gledališče.** Ker je danes g. rež. Dobrovolny obolel in je tako bolan, da svoje velike vloge ne more igrati, se bode danes igrala zadnjikrat izvrstna, velezabavna in najlepše vspelo francosko veselofigra »Coralie & Comp.« Na to opozarjamo vse one, ki te lepe igre še niso videli!

— **Volitev župana v Kamniku** na mesto umrlega g. L. Berganta bo v sredo.

— **Strele** je udarila v hišo Antona Adama v Pokojišču pri Borovnici in jo užgala. Škode je 2400 K.

— **V Krškem** je otvorila gospa Miroslava Kessler tople in mrzle kopele v svoji hiši, sredi mesta, kjer je bila prej lekarna rajnega njenega očeta gospoda Miroslava Bomchessa.

— **V železniškem vagonu** na potu iz Zagreba v Reko se je ustrelil profesor na zagrebškem vseučilišču dr. Andrej Jakovčič.

— **Zborovanje „Zveze slov. posojilnic v Celji“.** Od Drave se nam piše: Zborovanje »Zveze« se vrši dne 17. t. m. ob 10. uri pred poldnem. Vsako tako zborovanje je na razvitek in prospevanje naših denarnih zavodov posebne, velike važnosti (poročila, nasveti, razgovori). Zatorej je priporočati, da se posojilnice ne poslužujejo pooblaščenecv, ampak da se udje načelstva kot odposlanci udeležijo zborovanja. To je jedino pravo, tako naj stori vsaka posojilnica, katera je član »Zveze«. Trud in zamuda časa se stotokrat poplača! Posojilničar.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Zimski vozni red električne železnice ljubljanske je jako neprimeren in sicer z ozirom na železniški promet. Zdaj začne električna železnica voziti ob sedmih zjutraj, dasi prihajajo mej 6. in 7. uro zjutraj trije vlaki v Ljubljano. Zvečer vozi električna železnica samo do devetih, dasi prihajajo od 9. do 10. ure zopet trije vlaki v Ljubljano in bi se tudi obiskovalci gledališča radi posluževali elekt. železnice. Za potujoče občinstvo je to velika kalamiteta. Najbolje bi bilo, če bi se vozilo zopet od 6. ure zjutraj do 10. ure zvečer. Ako pa že to nikakor ni mogoče, naj bi zjutraj vsaj eden voz začel voziti ob šestih, zvečer pa naj bi vsaj dva voza vozila do desetih. Tudi v Gradcu je tako. Tam čakata dva voza do 1/2.12. ponoči, da pride brzovlak. Želeti je, da bi odločilni krogi se ozirali na to željo potujočega občinstva.

— **Tatovi na Golovcu.** V gozdih na Golovcu kradeje otroci in ženske les in ga vlačijo domov. Policija nadzoruje sedaj gozde po posebnih patroljah. V soboto je prišla štiri ženske, ki so kradle drva. Imele so seboj sekire in žago, da so si lažje nabavile drv.

— **Nepreviden kolesar.** Včeraj opoldne je v Komenskega ulicah kamnoseški pomočnik K. N. podrl na tla tri in pol leta starega dečka Stankota Pajka in ga povozil. Deček se ni nič poškodoval.

— **Mačeho je pretepel** ključavničarski pomočnik I. P. in tako razbijal v stanovanju, da so poslali po policijo. Šele ta ga je ukrotila.

— **Prepir v kavarni.** Na Starem trgu sta se v kavarni sprla črevljarski mojster L. M. in zasebnik S. L. Konec prepira je bil, da sta si drug drugemu dala zaušnici.

— **V bicikel zaletel se je** na Dunajski cesti neki hlapec in je podrl bicklista na tla. Hlapec in kolesar sta padla in se pobila.

— **Iz tira je skočil** danes zjutraj na menjalniku Pred škofijo električni voz. Nesreča se ni nobena pripetila. Voz so v teku pol ure spravili nazaj na tir.

— **Pijanček v jarku.** Železniški uslužbenci so včeraj zvečer našli v jarku pred dolenskim kolodvorom nekega pijanca, ki je zdihoval in klical na pomoč; potegnili so ga iz jarka, kjer bi se bil v blatu in v vodi skorej zadušil. Jarek je približno dva metra globok. V zahvalo je pijanček svoje rešitelje opsoval, na kar so ga ti nazaj posadili v blato, in jih je potem moral lepo prositi, da so ga spet potegnili ven.

— **Revolver in suknjo** je našel danes zjutraj v šolskem drevereduinarski pomočnik Anton Ločnikar.

— **Prijet agent za izseljevanje v Ameriko.** Včeraj je prišla mestna policija nekega agenta z Dolenskega, ki je peljal dva fanta, ki sta še vojaški dolžnosti podvržena, seboj v Ameriko. Fanta in agenta je policija izročila sodišču.

* **Henrik Ibsen** je, kakor javljajo listi, neozdravljivo bolan. Zdravijo ga trije najslavnejši zdravniki Kristijanije, a vsi trije so konstatovali, da more živeti le še par mesecev. Vsa Danska, Švedska in Norveška se toplo zanima za stanje slavnega pisatelja; vsaki dan dobiva ogromno cvetlic, dragih vin itd. Ibsen sam ve, da je izgubljen. Ves svoj čas porablja v to, da piše roman svojega življenja. Kadar piše, ga morajo ostaviti vsi strežniki.

* **Ves občinski svet — zaprt.** Iz Lvova javljajo: Župan v Przysietnici Plasznik, je naznanil nedavno vsled sklepa vsega občinskega sveta učiteljico Rajovsko, da sili otroke izvajati tako težka fizična dela, da so radi tega bolni. Učiteljica je tožila ves občinski svet zaradi obrekovanja, in sodišče je obsodilo vsakega zatočenca na teden dni zapora. Obsojeni občinski svet je uložil seveda ničnostno pritožbo, toda višja instanca je prvo obsodbo potrdila.

* **Umoril soprogo.** Kakor poročajo iz Budimpešte, je zabil 11. t. m. delavec Fran Sedök svojo ženo z nožem ter jej potem prepral trebuh. Sedök je bil že nekaj časa sem jako nervozen in je storil morda ta strašen čin v hipni blaznosti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15. oktobra. Za začetek zasedanja se namerava prirediti pogostoma seje, da se rešijo nujni predlogi, katerih je precej pričakovati. Vlada bržčas ne predloži proračuna že v četrtek, nego šele v petek. Kakor se čuje, bo vlada zahtevala, naj se čim prej reši predloga o bosanski železnici.

Dunaj 15. oktobra. »Wiener Zeitung« prijavlja uradno naznanilo o zaroki nadvojvodinje Elizabete Marije s princem Windischgratzem. Tudi poslanska in gospodska zbornica se obvestita o tem v četrtek.

Dunaj 15. oktobra. V kratkem pride semkaj grški kralj. Ta obisk se posebno napihuje, češ, da je v zvezi z grško-rumunsko alijanco, stoječo pod avstrijsko protekcijo in naperjeno zoper Rusijo ter slovanske države na Balkanu.

Praga 15. oktobra. Pri včerajšnji drugi volitvi iz kmetijskih občin je bilo izvoljenih 10 poslancev, in sicer: 2 Mladočeha, 1 češki radikalec, 3 nemški liberalci, 1 nemški nacionalec, 1 nemški radikalec in 2 češka agrarca. Vrh tega bo v osmih okrajih še ožja volitev.

Praga 15. oktobra. »Nar. Listy« prijavljajo oster članek proti Körberju. Tendencia tega članka je: Körber bo vladal nevtrarno ali pa sploh ne bo vladal.

Praga 15. oktobra. Uradni list prijavlja oficijalno pojasnjenje glede postopanja volilne komisije, ki je razveljavila izvolitev dr. Schalka, dasi ima po zakonu tako aktivno kakor pasivno volilno pravico. Uradni list pravi, da je volilna komisija nepravilno postopala in da je vladni komisar proti temu postopanju protestiral, remedeuro pa da zamore vstvariti samo deželni zbor.

Rim 15. oktobra. Potovanje kralja in kraljice v Petrograd je zagotovljeno. S kraljem pojdetta ministrski predsednik Zanardelli in minister zunanjih del Prinetti.

London 15. oktobra. Angleži so burskega zapovednika Schömanna obsodili na smrt in ga ustrelili. Tudi obsodbo necega Lotterjevega častnika na smrt je Kitchener potrdil.

Poslano.*

Na mnoga vprašanja, zakaj sem g. Štefeta imenoval sleparja, izjavljam, da vsled tega, ker je pri volitvi v okrajno bolniško blagajno sleparil.

Adolf Praček.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (2981)

Zahvala.

Podpisano načelnništvo izpolnjuje svojo prijetno dolžnost in se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem onim, kateri so na katerikoli način pripomogli, da se je podružnična veselica, prirejena v nedeljo, dne 8. t. m., v vsakem oziru tako sijajno izvršila.

Posebno zahvalo si pa čuti še izreči veleč. gospodom pevcem za njih prekrasno in izbornu petje, osebno gosp. prof. Gerbiču za prijazno vodstvo; velečenjem gospodičinam: Heleni Škerjanc, Jelici Šimenc, Josipini Clemenc, Roziki Počivalnik, Ani in Mici Belič, Lini Lenček, Albini Zalar in Mariji Sajovic za njih prijaznost in neumorni trud pri razpečevanju svalčič; vsem darovalcem lepih in prekrasnih dobrot; najiskrenejša zahvala naj pa doni slavnemu občinstvu, katero je veselico v tako ogromnem številu počastilo, z dostavkom najuljudnejše prošnje, da bi tudi še v nadalje svojo naklonjenost podružnicam blagovolilo ohraniti. (2260)

Ljubljana, dne 12. oktobra 1901.

Za načelnništvo št. Peterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani:

Vera Štajmer Martin Malenšek

t. č. predsednica. t. č. predsednik.

Helena Bavdek Franjo Mulaček

t. č. tajnica. t. č. tajnik.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (27-41)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“

M. Leustek-a v Ljubljani.

Se dobiva povsod!

Kalodont

neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Umrli so v Ljubljani:

v hiralnici:

Dne 13. oktobra: Štefan Fajdiga, hlapec, 66 let, kap.

Meteorologično poročilo.

Vikina nad morjem 806.5 m. Srednji aračni tlak 756.0 mm.

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Možna v 24 urah
14	9. zvečer	736.1	9.8 brezvetr.	oblačno		
15	7. zjutraj	735.4	9.2 sl. zahod	oblačno		
	12. popol.	735.2	14.5 sl. zahod	oblačno		0.0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 8.6°, normala: 10.8°.

Dunajska borza

dne 15. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.65
Skupni državni dolg v srebru	98.65
Avstrijska zlata renta	118.80
Avstrijska krona renta 4%	95.50
Ogrska zlata renta 4%	118.80
Ogrska krona renta 4%	92.85
Avstro-ogrski bančni delnice	1630 —
Kreditne delnice	6192.5
London vista	238.95
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.22 1/2
20 mark	23.45
20 frankov	19.01
Italijanski bankovci	92.85
C. kr. cekini	11.31

Za neko mlekarijo blizu Ljubljane se sprejme dostojen, oženjen

majar

najraje če ima eno ali dve za delo sobni hčeri. (2199-3)

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

priporoč

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1.— kilo

„Nellgherry“ aromatično-krepkega okusa „1.40“

„Piraldi“ najfinerega okusa „1.60“

Pošte poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši kakovosti. (12-198)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Slovenskega stenografa

sprejme takoj

notar Hudovernik v Kostanjevici.

Plača po dogovoru. (2251-1)

Hiša

v Ljubljani, Hradeckega vas štev. 16

se prostovoljno proda.

Več pove lastnik istotam. (2255-1)

Trgovina mešanega blaga

dobro vpeljana, v kakem večjem okraju ali blizu kakega industrijskega podjetja, se želi prevzeti do 31. decembra t. l. (2196-3)

Ponudbe na upravništvo »Slov. Nar.«.

Zanesljive osebe

se sprejmejo pri prodaji patentovanih novostij in izdelkov, ki so za vsako domačo potrebno. — Konkurenca je izključena.

Visoka provizija, eventualno stalna mesečna plača od 120 do 150 K zagotovljena.

To zastopstvo se more oskrbovati kakor postranski zaslužek.

Vprašati je treba pri tvrdki Kilmesh & Co., Praga 1134/II. (2197-3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda. — Praga v Novo mesto in v Koper. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Praga, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejevice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Praga iz Novega mesta in Koperja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1393)

50 kron dam

tistemu, ki mi preskrbi kako službo, katero bi lahko večinoma sedé opravil. Star sem 25 let, zdrav, izkušen trgovski pomočnik, slovenskega jezika književno vešč, precej pa nemškega, hrvatskega in italijanskega. Najraje bi prišel v kako pisarno; sprejemem pa tudi drugo, ne pretežno delo. Če bi kaj ne znal, služim do izvežbanja brezplačno.

Blagovoljne dopise prosim do 1. novembra t. l. pod naslovom: „J. M., Graz, Rösselmühlgasse Nr. 16-16, II. Stock, Thür 9.“ (2256-1)

Trgovina z železnino „Merkur“

v Celji (2244-2)

išče spretnega

korespondenta

z dovršenim znanjem slovenskega in nemškega jezika. Prosilci s strokovnim znanjem in večji hrvaščine imajo prednost. Želi se takojšen ali vsaj skorajšen vstop.

Pozor!

Podpisane naznanjam, da ne potujem več za tvrdko Berthold Fischer na Dunaju, ampak za

brata Wortmann v Reki-Sušak

in sicer kot njun zastopnik v spečevanju izbornih vin, slivovke, brinjevca in zlasti izbornega istrskega tropinovca, kakor vseh drugih likerjev.

Z velespoštovanjem

Ignacij Gauser mlajši

(2188-3) Ljubljana, vila Wettach.

Ženitna

ponudba.

Trgovec, 28 let star, s staro, renomirano trgovino, želi znanja 3 18 do 23 let staro omikano gospico, ki naj je pridna gospodinja in ima večje premoženje.

Resne ponudbe s sliko, koja se 3opet urne, blagovolé naj se nasloviti pod „Skrena ljubezne“ poste restante Ljubljana do 25. t. m.

Diskretnost v vsakem oziru se jamči. (2198-2)

Lepo predivo

kakor tudi

vse druge deželne pridelke

ter

vsako množino suhih gob

kupuje najdražje

Anton Kolenc

trgovec v Celji na Štajerskem.

Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in kakovost. (2182-3)

Preklie.

S tem preklicujem svoje svarilo v sobotnem »Slovenskem Narodu« gledé svoje soproge, ker ona pravi, da ne dela in nima dolgov. (2252)

Andrej Zalar

gostilničar na Rimski cesti št. 5.

Proda se

dobro ohranjena, staromodna omara z nastavkom, lepo pisano vložena za primerno ceno. Tudi mala moderna oljnata slika je na prodaj.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo »Slovenskega Naroda«. (2207-2)

Stavben prostor

v ugodni legi na Tržaški cesti tukaj, 6 oralov vsega vkup, proda se v celoti ali pa po parcelah. (2253-1)

Več se izve pri Konradu Stöcklinger-ju, Rimska cesta št. 15.

Za praktikanta

Želi vstopiti v kako prodajalnico špecerijske stroke mlad absolvent, ki je dovršil ljubljansko trgovsko šolo. Želi se, da bi bil preskrbljen v hiši s hrano in stanovanjem. (2257-1)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Gostilna in mesarija

se odda v najem.

Pogoji se izvedó pri lastnici Ivani Batis v Litiji. (2187-3)

Proda se

hiša

z obširno in dobro založeno trgovino. Skupna vrednost 80—90.000 kron.

Trgovski promet 72.000 kron.

Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. (2155-5)

Smrekove storže

kupuje na cele vagone po najvišji

ceni in v vsakem številu. — Ponudbe sprejema (2172)

Anton Renko

eksporna trgovina

v Tržiču na Kranjskem.

Istrijsko in laško

brinje

najboljše vrste prodaja po ceni

A. Šarabon

v Ljubljani, Sv. Petra mitnica.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo brezplačno. Tam se dobi tudi (2200-3)

Barthelnovo klajno apno za živino.

Dobre cenene ure

s 3letnim pisanim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatnin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75

Prava srebrna remontoarka . . . „ 5.80

Prava srebrna verižica . . . „ 1.20

Nikelnasti budilec . . . „ 1.95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima

zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in

tisoč priznanih pisem. (2611-87)

Ilustrovani katalog zastoj in poštnine prosto.

Kleparske pomočnike

samostojne delavce, sprejme

L. M. Ecker

(2250-2)

v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Tesarski pomočniki

(cimpermani)

se sprejmejo proti dobremu plačilu pri

Josipu Lehner-ju

(2218-4)

tesarskem mojstru v Ljubljani.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.